

ODLUKA O UTVRĐIVANJU KAMATNIH STOPA TE PRAVILNIK O NAČINU I ROKOVIMA OBRAČUNA KAMATE PO KREDITIMA I DEPOZITIMA Nove hrvatske banke d.d. od 01.01.2023.

I. UVODNE ODREDBE

Navedeni dokument primjenjuje se na sve Klijente Banke bilo domaće ili strane poslovne subjekte.

Poslovni subjekt je svaka osoba kojoj jer pravni poredak priznao pravnu sposobnost i koja obavlja gospodarsku/poslovnu aktivnost.

Poslovnim subjektima smatraju se i tijela državne vlasti, tijela državne uprave, jedinice lokalne samouprave, jedinice područne (regionalne) samouprave, sve fizičke osobe koja obavljaju registriranu djelatnost u skladu s propisima (obrtnici, nositelji poljoprivrednih i sl. gospodarstava, odvjetnici, javni bilježnici, arhitekti, liječnici itd.).

Navedeni dokument se odnosi na plasirane kredite, prekoračenja po transakcijskim računima, faktoring, eskont mjenica, okvirne kredite po kartičnom poslovanju te depozite po viđenju (a vista) i oročene depozite.

Dokument uređuje:

- Određivanje vrste i visine kamatne stope
- način obračuna kamate
- razdoblje trajanja kamatne stope
- datum izmjene kamatne stope (repricing)
- datum dospjeća
- plaćanje kamate.

Kamatnu stopu određuju:

- vrsta proizvoda (kredit, faktoring, eskont mjenice, prekoračenje po transakcijskom računu, depozit)
- ročnost
- valuta
- poslovni odnos Klijenta i Banke
- zakonski propisi, troškovi, tržište i ostalo što utječe na visinu kamatne stope.

Utvrdjivanje kamatnih stopa na kredite i depozite regulirano je:

- Zakonom o obveznim odnosima, Zakonom o kamatama, te drugim zakonskim i pod zakonskim aktima
- Propisima koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj

- Odlukama regulatora i nadzornih nadležnih tijela
- Odlukama Uprave Banke
- Odlukama Odbora za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO)
- Odlukama Kreditnog odbora
- Ovom Odlukom i Pravilnikom

Banka odobrava kredite poslovnim subjektima u eurima.

II. VRSTE KAMATNIH STOPA

Kamatne stope se utvrđuju i ugovaraju kao godišnje nominalne stope

Banka s klijentima ugovara fiksne ili promjenjive kamatne stope:

1. **Fiksna** kamatna stopa označava stopu koja je nepromjenjiva kroz cijelo vrijeme trajanja plasmana ili depozita.
2. **Promjenjiva** je kamatna stopa čija je visina podložna izmjenama tijekom trajanja plasmana ili depozita i ona može biti:

a) Promjenjiva kamatna stopa čija je visina podložna izmjenama s osnove tržišne referentne kamatne stope uvećane za maržu.

Kod promjenjivih kamatnih stopa vezanih uz referentnu kamatnu stopu, kamatna stopa je izražena kao zbroj referentne kamatne stope i marže.

Marža predstavlja nepromjenjivi dio, a referentna kamatna stopa (EURIBOR, Prinos na Trezorske zapise..) mijenja se sukladno promjenama na tržištu novca ili drugom tržištu na kojem kotiraju cijene ovisno o vremenskom razdoblju (1 mjesec, 3 mjeseca, 6 mjeseci,...). Referentne kamatne stope redovito se utvrđuju na međubankarskom tržištu i javno su dostupne

Npr. ukoliko je ugovorom definirano da se kamatna stopa usklađuje 3 mjesečnim EURIBOR, kamatna stopa se mijenja kvartalno, na zadnji dan kvartala, odnosno, na neki drugi dan ako je tako ugovoreno pojedinim ugovorom. U slučaju da zadnji dan kvartala ili dan na koji se po ugovoru vrši promjena referentna kamatne stope pada u neradni dan Banke, promjena referentnih kamatnih stopa će se u pravilu izvršiti prvi naredni radni dan, uz primjenu stope važeće na taj dan.

Kod korištenja kredita primjenjuje se vrijednost referentne kamatne stope koja je važeća za to razdoblje, i ta referentna kamatna stopa je važeća do naredne promjene referentne kamatne stope.

U slučaju prestanka postojanja promjenjivog elementa, odnosno ugovorenog parametra promjenjivih kamatnih stopa tijekom postojanja prava i obveza iz kreditnog posla koji je ugovoren primjenom odnosno promjenjivog elementa, nadalje će se ponajprije primjenjivati onaj parametar koji će po mjerodavnim javno dostupnim pravilima, neovisnima o volji ugovornih strana, od strane tijela, odnosno osobe koja je parametar određivala, biti određen kao zamjena za parametar koji je prestao postojati.

Za slučaj da prestankom postojanja odnosno parametra on ne bude na navedeni način zamjenjiv drugim parametrom, na ugovorni odnos će se nadalje primjenjivati drugi parametar koji se može primjenjivati u skladu s ovom Odlukom, koji je primjenjiv s obzirom na ugovorenu valutu kreditne obveze. Zamjena parametra će se obaviti u najkraćem razumnom roku nakon prestanka postojanja ugovorenog parametra.

U svakom slučaju zamjene ugovorenog parametra drugim, kamatna stopa koja će biti zatečena kao postojeća u trenutku prestanka ugovorenog parametra ne može biti izmijenjena zbog samog prestanka postojanja parametra, nego će se zamjenom parametra zadržati tada

zatečena kamatna stopa, tako da će se u mjeri u kojoj novi parametar u vrijeme zamjene parametara bude visinom različit od onoga koji je prestao postojati (viši ili niži), iznimno za takav slučaj odgovarajuće korigirati fiksni dio kamatne stope.

Referentne kamatne stope :

EURIBOR - (skraćeno od Euro Interbank Offered Rate) je referentna kamatna stopa na međubankarskom tržištu u EUR zoni. EURIBOR predstavlja prosječnu ponudbenu stopu koja se primjenjuje na međubankarske kredite. EURIBOR se definira za različite rokove, a kratica ugovorenog EURIBOR-a sadržavat će naznaku roka na koji se odnosi (npr. EURIBOR 6M za rok od 6 mjeseci). EURIBOR je javno dostupan na informacijskim sustavima Thomson Reuters i Bloomberg, te na internetskim stranicama, kao što su primjerice internet stranice www.global-rates.com i www.euribor-rates.eu. Važeći EURIBOR na određeni dan je EURIBOR koji je utvrđen i objavljen dva radna dana ranije.

Prinos na Trezorske zapise Ministarstva financija

Trezorski zapisi Ministarstva financija Republike Hrvatske su kratkoročni dužnički vrijednosni papiri koji se izdaju na aukcijama na rokove od 91, 182 i 364 dana. Prinosi (kamatne stope) postignuti na aukcijama za trezorske zapise javno su dostupni na internetskim stranicama, kao što je primjerice internet stranica Ministarstva financija RH (www.mfin.hr).

NACIONALNA REFERENTNA STOPA

Nacionalna referentna stopa (NRS) je implicitna kamatna stopa koja služi kao indeks za određivanje promjenjivog dijela promjenjive kamatne stope u financijskim ugovorima. Hrvatska narodna banka izračunava NRS iz podataka o kamatnim troškovima i glavnim izvorima sredstava na koje se ti troškovi odnose, koje HNB redovito prikuplja od banaka i štednih banaka. Kvaliteta procesa izračuna NRS-a osigurava se kontrolom ulaznih podataka, ustrojenim internim procedurama i redovitim revizijama postupaka kontrole podataka. NRS i dodatni podaci koji služe za njegov izračun objavljuju se na internetskim stranicama Hrvatske narodne banke četiri puta godišnje.

Izvor: <https://www.hnb.hr/nrs>

b) Promjenjiva temeljem odluke nadležnog tijela Banke

Kada se kamatne stope ugovaraju kao promjenjive Odlukom Banke, to znači da je Banka tijekom ugovorenog posla ovlaštena promijeniti visinu kamatne stope u slučaju promjene cijene izvora sredstava, regulatornih i zakonskih troškova te premije za rizik koju Banka određuje na temelju svoje procjene rizika.

III. OBRAČUN I DOSPIJEĆE KAMATA

Kamatne stope mogu biti:

1. Redovne kamatne stope su:

Pasivne koje se obračunavaju na:

- a) sredstva po viđenju
- b) oročena sredstva

Aktivne koje se obračunavaju na odobrene kredite i ne mogu biti više od stope ugovornih kamata propisane Zakonom o obveznim odnosima.

Redovna kamata se obračunava na nedospjelu glavnicu kredita, glavnicu depozita, te na iskorišteni dio prekoračenja po računima.

Redovna kamata koja je ugovorena kod kredita primjenjuje se za vrijeme korištenja (interkalarna kamata) i otplate kredita (uključivo i razdoblje počeka).

Kamata na kredite obračunava se dnevno, a dospijeva i naplaćuje se na zadnji dan obračunskog razdoblja mjesečno, kvartalno, polugodišnje ili drugom učestalosti koja je ugovorena po pojedinačnom plasmanu.

Kamata se obračunava na iznos nedospjele glavnice ili iskorištenog dijela kredita/prekoračenja po transakcijskom računu odnosno na iznos sredstava depozita.

Razdoblje obračuna uobičajeno odgovara repricing razdoblju, ukoliko nije drugačije ugovoreno/utvrđeno.

Obračun redovnih kamata po svim kreditima vrši se primjenom proporcionalne metode, dekurzivno na bazi stvarnog/kalendarskog broja dana, osim kod anuitetske otplate i otplate u ratama gdje se baziraju na 360 dana. Pri otkupu potraživanja i diskontu mjenica primjenjuje se anticipativan način na bazi 360 dana.

Ovisno o tipu proizvoda, metodi obračuna i ukoliko nije drugačije ugovoreno/utvrđeno, računanje dana za obračun kamate provodi se na način da prvi dan ulazi, a zadnji ne ulazi.

2. Interkalarne kamate

Interkalarne kamate se obračunavaju u periodu korištenja kredita u visini redovne kamate na iskorišteni iznos kredita od dana prvog korištenja sredstava do prijenosa kredita u otplatu. U pravilu, interkalarne kamate dospijevaju i naplaćuju se na dan prijenosa kredita u otplatu.

3. Kamata na kredit u mirovanju (početak ili grace period)

Na kredite u mirovanju obračunava se redovna kamata na nedospjeli iznos glavnice kredita. Kamata se plaća u intervalima (mjesečno, tromjesečno, polugodišnje i sl.) sukladno zaključenom ugovoru.

Kredit se nalazi u mirovanju istekom roka korištenja kredita, a u otplatu će prijeći nakon proteka ugovorenog vremenskog perioda počeka ili grace.

4. Zatezne kamate

Zatezne kamate se obračunavaju na dospjele nepodmirene tražbine. Na zakašnjela plaćanja dospjelih tražbina, Banka klijentu obračunava zateznu kamatu u visini Zakonom propisane, odnosno kako je ugovoreno.

Zatezna kamata obračunava se primjenom dekurzivnog jednostavnog kamatnog računa za cijelo vrijeme kašnjenja i to od prvog dana po datumu dospijeca, bez obračuna kamate na kamatu. Kamata se obračunava i dospijeva dnevno.

IV. OSTALO

Učestalost obračuna kamata

Obračun kamata provodi se :

- na kraju kalendarskog razdoblja (mjesečnog, kvartalnog, polugodišnjeg ili drugom učestalosti na zadnji dan obračunskog perioda) gdje se kamata obračunava za prethodno obračunsko razdoblje,
- na ugovorno ili na drugi način utvrđen datum.

Podmirenje kamate

Podmirenje kamate može se provesti:

- uplatom od strane klijenta ili treće osobe
ili
- direktnim terećenjem računa Klijenta u Banci (prijeboj)

Obveza uplate po osnovi kamate smatra se ispunjenom s datumom odobrenja računa Banke uz uvjet da je uplata izvršena sukladno instrukcijama Banke po svakom pojedinačnom ugovoru, osim ukoliko je prisilnim propisima važećim u Republici Hrvatskoj drugačije propisano.

Preplata

Uplaćeni višak sredstava (prije dospijeća ili prilikom podmirenja duga) po kreditu tretirat će se kao preplata te će ista biti korištena o slijedećem dospijeću, sukladno redoslijedu zatvaranja potraživanja ili će se na zahtjev klijenta sredstva prenijeti na njegov račun.

Isplata kamata

Na depozite po viđenju u eurima poslovnih subjekata, fizičkih osoba koje obavljaju registriranu djelatnost, slobodnih zanimanja i sredstava stambene pričuve Banka kamatu obračunava tromjesečno i pripisuje depozitu. Na depozite po viđenju u stranim valutama Banka ne obračunava kamatu, dok na depozite po viđenju u valutama USD, CHF kamatu obračunava krajem godine dekurzivno i pripisuje je depozitu.

Na oročeni depozit za iznos obračunate kamate bit će odobren račun klijenta sukladno dinamici i uvjetima utvrđenim ugovorom. Nakon isteka oročenja Banka obračunava kamatu u visini kamate na depozite po viđenju utvrđenu odgovarajućom odlukom o kamatnim stopama Banke, ukoliko Klijent nije ugovorio prolongat oročenja, odnosno novo oročenje.

U slučaju prijevremenog razročenja oročenih depozita, kada isti neće biti ponovno oročen na novi rok/novi iznos, priznaje se a'vista kamata, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

V. ZAVRŠNE ODREDBE

Za sve sporove u vezi s odredbama ove Odluke nadležan je sud u mjestu sjedišta Banke i mjerodavno je pravo Republike Hrvatske. Banka zadržava pravo izmjena i/ili dopuna u skladu sa zakonskim propisima i poslovnom politikom Banke, o čemu će Banka obavijestiti klijente, u pisanom obliku ili telekomunikacijskim/elektroničkim putem najmanje 15 dana prije stupanja na snagu takvih izmjena.

Smatra se da je klijent prihvatio izmjene i/ili dopune ako do datuma njihovog stupanja na snagu Klijent ne obavijesti Banku pisanim putem da ih ne prihvaća.